

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju,
zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Odsjek za zaštitu okoliša

KLASA: UP/I 351-03/24-10/03
URBROJ: 2103-21-24-11
Bjelovar, 13.09.2024.

Bjelovarsko-bilogorska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode, OIB: 12928625880, na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15, 12/18, 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), članka 6. stavka 1. i 2. i članka 27. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14, 03/17), na zahtjev opunomoćenika, ELEKTROPROJEKT d.d., Alexandera von Humboldta 4, Zagreb, OIB: 48197173493, u ime nositelja zahvata, Bjelovarsko-bilogorska županija, Dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar, OIB: 12928625880, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. **Za namjeravani zahvat, Sustav navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva, Grad Garešnica, Bjelovarsko – bilogorska županija, nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša (A) te provedbu programa praćenja stanja okoliša (B):**
 - A. Pošumiti minimalno 0,7 ha novoformiranih platoa za pohranu viška zemljanog materijala koristeći autohtone vrste hrastove i grabove šume, a pri čemu novonastala šuma ne smije ometati održavanje akumulacije ili ugroziti funkciju sustava navodnjavanja.
 - B. Nakon punjenja akumulacije Bršljanica u toplijem dijelu godine od travnja do rujna jednom mjesečno mjeriti osnovne fizikalno kemijske pokazatelje koji prate biološke elemente kakvoće voda, a što uklju čuje sljedeće pokazatelje: temperaturu vode, pH, električnu vodljivost, režim kisika (otopljeni kisik KPK, BPK5), amonijak, nitrati, ukupni dušik, ukupni fosfor i klorofil A.
- II. **Za namjeravani zahvat, Sustav navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva, Grad Garešnica, Bjelovarsko – bilogorska županija, nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. **Ovo rješenje prestaje važiti ako Bjelovarsko-bilogorska županija, Dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar, OIB: 12928625880, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. **Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, Bjelovarsko-bilogorska županija, Dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar, OIB: 12928625880, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Bjelovarsko-bilogorske županije.**

Obrazloženje

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije dostavila je ovom Upravnom tijelu, na nadležno postupanje, zahtjev nositelja zahvata Bjelovarsko-bilogorska županija, Dr. Ante Starčevića 8, 43000 Bjelovar, podnesen po opunomoćeniku, trgovačkom društvu Elektroprojekt d.d., Alexandera von Humboldta 4, Zagreb, OIB: 12928625880, za ocjenu o potrebi procjene

utjecaja na okoliš za zahvat – Sustav navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva, Grad Garešnica, Bjelovarsko – bilogorska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša Y1-F87.00.01-G01.0 – Sustav navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva (u daljnjem tekstu: Elaborat), kojeg je u svibnju 2024. godine izradio ovlaštenik, Elektroprojekt d.d., Alexandera von Humboldta 4, Zagreb, OIB: 12928625880, koji je ovlašten za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, sukladno Rješenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, KLASA: UP/I-351-02/23-08/15, URBROJ: 517-05-1-23-2, od 05.07.2023. godine.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članka 24. - 27. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba). Naime za zahvate navedene u točki 9.7 (Brane i druge građevine namijenjene zadržavanju ili akumulaciji vode pri čemu je nova ili dodatna količina zadržane ili akumulirane vode veća od 1.000.000 m³) i točki 1.1 (Gospodarenje vodama namijenjeno poljoprivredi, uključujući navodnjavanje i odvodnju pri čemu je površina navodnjavanja 2.000 ha i veća, a u jadranskom slivnom području 300 ha i veća) Priloga II. Uredbe, a vezano uz točku 6. (Za ostale zahvate navedene u Prilogu II. I III., koji ne dosižu kriterije utvrđene u tim prilogima, a koji bi mogli imati značajan negativan utjecaj na okoliš, pri čemu značajan negativan utjecaj na okoliš na upit nositelja zahvata procjenjuje nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno Gradu Zagrebu mišljenjem uzimajući u obzir kriterije iz Priloga V. Uredbe, odnosno u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliša) Priloga III. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi nadležno upravno tijelo u županiji. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, utvrđeno je da se, za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu obavlja u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene se provodi jer nositelj zahvata planira izgradnju sustava navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva koji se sastoji od slijedećih funkcionalnih cjelina: akumulacije Bršljanica ukupnog volumena oko 779.000 m³, površine 237.000 m², crpne stanice sa zahvatom iz akumulacije kapaciteta oko 200 l/s i visine dizanja oko 120 m i tlačnog razvodnog cjevovoda s hidrantima i zasunskim oknima ukupne duljine 13.824 m.

O zahtjevu nositelja zahvata za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 82. stavka 3., članku 160. stavka 1., članku 161. i 162. Zakona o zaštiti okoliša i članku 7. stavku 2. točki 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08), dana 24.07.2024. godine, na internetskoj stranici Bjelovarsko-bilogorske županije objavljena je Informacija o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš za zahvat – Sustav navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva, Grad Garešnica, Bjelovarsko – bilogorska županija (KLASA: UP/I-351-03/24-10/03, URBROJ: 2103-21-24-2 od 24.07.2024. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu) navedeno je, u bitnom, slijedeće:

Predmetnim projektom planira se izgradnju sustava navodnjavanja Kapelica – Kaniška Iva. Cjelokupna površina sustava navodnjavanja nalazi se jugozapadno od Grada Garešnice, između naselja Kapelica i naselja Kaniška Iva. Akumulacija je planirana zapadno od područja navodnjavanja na vodotoku Bršljanica. Na području obuhvata akumulacije i poljoprivrednih površina razvijena je poljoprivredna proizvodnja, zemljište je uređeno i privedeno namjeni, prevladavaju oranice i dijelom livade, a na nekim se mjestima obradiva tla prostiru sve do obala vodotoka Bršljanice. Zona doline vodotoka Bršljanice gdje se planira izvedba akumulacije povremeno je malo plavljena u izrazito kišnim razdobljima. Kapacitet korita Bršljanice, u postojećem stanju, približno iznosi oko 20 m³/s. Zahvat u prostoru sastoji se od slijedećih funkcionalnih cjelina: akumulacije Bršljanica ukupnog volumena oko 779.000 m³, površine 237.000 m², crpne stanice sa zahvatom iz akumulacije kapaciteta oko 200 l/s i visine dizanja oko 120 m i tlačnog razvodnog cjevovoda s hidrantima i zasunskim oknima ukupne duljine 13.824 m. Sustav je projektiran je tako da osigura vodu za navodnjavanje na neto površini poljoprivrednog zemljišta od 433 ha. Akumulacija Bršljanica planira se graditi u dolini istoimenog vodotoka istočno od naselja Rogoža i južno od državne ceste D45. Akumulacija pripada slivu rijeke Ilove. Akumulacija Bršljanica ostvariti će se djelomičnim ukopavanjem u teren (prosječna dubina iskopa je oko 3 m) te izgradnjom nasute brane s hidrotehničkim građevinama (preljev, temeljni ispušt, zahvat za navodnjavanje) i obodnih nasipa. Dužina akumulacije kod maksimalnog radnog vodostaja u akumulaciji je oko 900 m i prosječne širine oko 225 m. Srednja dubina akumulacije mjereno od maksimalnog radnog uspora iznosi oko 4 m, a maksimalna 4,30 m. Utok Bršljanice u akumulaciju ostvaren je pomoću ulaznog kanala obloženog kamenom u mortu. Ulazni kanal je duljine oko 175 m i nagiba 0,4% sa širinom dna kanala od 2,0 m i pokosima u nagibu 1:1. Po sredini dna akumulacije predviđen je kanal koji usmjerava vodu iz Bršljanice prema

temeljnomo ispustu brane kada je akumulacija prazna. Širina dna kanala iznosi 2,0 m, nagibi pokosa 1:3, a dubina 0,40 m. Temeljnomo ispustom se ostvaruje kontinuitet korita vodotoka Bršljanica, koji je prekinut izgradnjom nasute brane. Temeljni ispust se sastoji se od: ulazne građevine, cijevi temeljnomo ispusta, izlazne građevine sa slapištem. Ispred ulazne građevine temeljnomo ispusta projektirana je taložnica, dok je uzvodno od taložnice korito regulirano uz oblogu pokosa i dna korita kamenom u betonu. Na ulazu u temeljni ispust projektirana je prostorna fina rešetka sa prednjom i gornjom plohom, koja sprečava ulaženje otpadnih predmeta u cijev temeljnomo ispusta. Prednja ploha rešetke ima svijetli razmak između šipaka 5 cm. Cijev temeljnomo ispusta promjera je $D=0,8$ m i dužine $L=43,2$ m i postavljena je u padu s nagibom od $1=3,4$ ‰. Na izlazu cijevi predviđena je izlazna građevina sa zatvaračem za regulaciju protoka kroz temeljni ispust. Kako bi se disipirala energija istjecanja iz cijevi projektirano je slapište temeljnomo ispusta neposredno nakon izlazne građevine kako bi se nizvodno korito Bršljanice zaštitilo od erozije. Evakuacija velikih voda omogućuje se preko preljeva brane, budući da akumulacija Bršljanica zbog prostorno – planskih ograničenja kao i zbog svoje osnovne namjene (osiguranje potrebne količine vode za navodnjavanje), nije projektirana da omogućuje zadržavanje tj. redukciju velikih vodnih valova. Duž brane i obodnih nasipa predviđa se izvesti sabirne kanale. Njihova funkcija je višenamjenska i služe za prikupljanje procjednih voda iz tijela brane i nasipa, sniženje razine podzemne vode uslijed strujanja iz smjera akumulacije prema okolnom terenu, prikupljanje oborinskih voda koje dotječu terenom i prikupljanja otvorenog dotoka iz okolnih jaruga koje se spuštaju sa bokova doline. Uz sabirne kanale predviđena je i servisna cesta za potrebe pregleda i održavanja brane i obodnih nasipa. Širine kolnika servisne ceste je 4 m. Uz lijevi bok akumulacije na zajedničkoj novoformiranoj čestici smjestit će se crpna stanica kapaciteta 200 l/s i visine dizanja 120 m. Crpna stanica predviđena je kao armirano-betonska građevina, tlocrtnih dimenzija oko $14,7\text{ m} \times 8,0\text{ m}$, s dvije etaže (podzemnom čija je funkcija smještaj crpki i ostale strojarske opreme i prizemljem gdje su smješteni elektro ormari). Tlačni cjevovod ukupne duljine 13.824 metra, projektiran je kao mreža ukopanih PEHD i duktilnih cijevi. Cijevi su nazivnog tlaka 16 bar. Trasa cjevovoda projektirana je uz postojeće putove koji omogućuju radnoj mehanizaciji pristup na svaku parcelu. Na najnižim točkama cjevovoda predviđeni su muljni ispusti za ispuštanje vode iz mreže u vrijeme zime kada se sustav ne koristi, a na najvišim točkama cjevovoda cjevovod će se odzračivati preko odzračno-dozračnih ventila. Na cjevovodu su predviđena 22 zasunska okna. Zasunska okna su dovoljno prostrana da je u njima moguće izvoditi radove na održavanju i montaži opreme. Minimalna svijetla visina okna iznosi 2,00 m. Na svakom oknu izvodi se revizijski lijevano-željezni okrugli poklopac promjera 60 cm sa kvadratnim okvirom. Sva okna izdignuta su 10 cm u odnosu na okolni teren. Okna će se izvesti od armiranog betona klase C 30/37. Za priključak opreme za natapanje na tlačni cjevovod predviđena je izvedba 105 hidranta. Hidranti se izvode s EV zasunom DN 100 i s ugrađenim vodomjerom. Hidranti se smještaju unutar betonskog kružnog okna tj. betonske cijevi promjera $\varnothing 1200$ mm i duljine 1,0 m unutar kojeg je smješten EV zasun i vodomjer. Gornji rub okna je 80 cm iznad razine terena. Na 4 hidranta smješten je odzračno-dozračni ventil obzirom da se nalaze na kraju cjevovoda koji je ujedno i najviša točka tog ogranka. Hidrantska su okna pokrivena čeličnim poklopcem.

U postupku ocjene, temeljem članka 83. Zakona o zaštiti okoliša i članka 26. Uredbe, ovo Upravno tijelo, dopisom KLASA: UP/I-351-03/24-10/03, URBROJ: 2103-21-24-3, od 24.07.2024. godine, zatražilo je mišljenja slijedećih tijela: Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprave vodnog gospodarstva i zaštite mora i Uprave za klimatske aktivnosti, Ministarstva poljoprivrede šumarstva i ribarstva, Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište, Hrvatskih voda VGO za srednju i donju Savu, Hrvatskih šuma d.d., Uprave šuma Podružnica Bjelovar, Zavoda za prostorno planiranje Bjelovarsko-bilogorske županije i Grada Garešnice. U ostavljenom roku zaprimljena su slijedeća mišljenja:

- Mišljenje Hrvatskih šuma d.o.o., Uprave šuma Podružnica Bjelovar (KLASA: DIR/19-01/2757, Ur.br.: 05-00-06/01-24-05, od 09.08.2024. godine), u kojem navodi da ne treba provesti postupak procjene utjecaja na okoliš planiranog zahvata jer se ne očekuje značajno negativan utjecaj na sastavnicu okoliša šumski ekosustav.
- Mišljenje Grada Garešnice, Upravnog odjela za gospodarstvo i komunalni sustav (KLASA: 351-03/24-01/5, URBROJ: 2103-4-03-24-2, od 09.08.2024. godine), u kojem navodi da se predmetnim zahvatom ne očekuje negativan utjecaj na sastavnice okoliša te za isti nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.
- Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprave za klimatsku tranziciju (KLASA: 351-05/24-05/235, URBROJ: 517-04-2-2-24-2, od 14.08.2024. godine), u kojem navodi da za predmetni zahvat, u opsegu i granicama kako je to navedeno u predmetnom Elaboratu zaštite okoliša, nije potrebno provoditi postupak procjene utjecaja na okoliš.

- Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje Bjelovarsko - bilogorske županije (KLASA: 351-02/24-01/02, URBROJ: 2103-1-8-24-2, od 22.08.2024. godine), u kojem navodi da se ne očekuje značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na sastavnice okoliša ukoliko se ispoštuju sve smjernice propisane Prostornim planom Bjelovarsko-bilogorske županije te za isti ne treba provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Ostala pozvana tijela, u ostavljenom roku, nisu dostavila svoja mišljenja.

U vezi s Informacijom o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš za predmetni zahvat i Elaboratom, koji su dana 24.07.2024. godine objavljeni na internetskim stranicama Bjelovarsko-bilogorske županije, nije pristigla niti jedna primjedba, prijedlog odnosno mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti.

Sukladno odredbama članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode, u okviru postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, proveden je postupak prethodne ocjena prihvatljivosti predmetnog zahvata za ekološku mrežu. Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, obzirom na smještaj i značajke zahvata, ocjenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže te je, sukladno odredbama članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode, ovo Upravno tijelo dalo mišljenje, KLASA: UP/I-351-03/24-10/03, URBROJ: 2103-21-24-10, od 10.09.2024. godine, da je predmetni zahvat prihvatljiv za područje ekološke mreže i nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su slijedeći:

Tijekom izgradnje predmetnog zahvata doći će do emisije ispušnih plinova mehanizacije te dizanja prašine prilikom transporta. Ocjenjeno je da koncentracija ispušnih plinova na predmetnoj lokaciji neće biti veća od one na cestama s prometom malog do srednjeg intenziteta te da ukupne vrijednosti onečišćenja od izvođenja radova neće prelaziti kritične vrijednosti koncentracije ispušnih plinova i čestica prašine. S obzirom da je predmetni utjecaj privremen te prostorno ograničen, odnosno lokaliziran ocjenjeno je da nije značajan. Tijekom izgradnje zahvata doći će do povećane emisije buke zbog rada strojeva i kretanja vozila. S obzirom da su najbliži stambeni objekti u naselju Rogoža udaljeni oko 500 m od planirane akumulacije te da će se radovi odvijati tijekom dana, utjecaj buke ocijenjen je kao zanemariv. Rad građevinskih strojeva, opreme i vozila tijekom faze izgradnje uzrokovat će emisije stakleničkih plinova u okoliš, prije svega ugljikovog dioksida (CO₂), didušikovog oksida (N₂O) i metana (CH₄). Procijenjeno vrijeme odvijanja radova je između jedne i dvije građevinske sezone (između 9 i 18 mjeseci) ili 1.728 do 3.456 radnih sati, što je prosječno 2.592 radna sata. Od radnih strojeva i vozila pretpostavljena je uporaba tri bagera, pet kamiona, jednog buldožera i jednog gredera, odnosno ukupno 10 većih strojeva predviđene prosječne potrošnje dizelskog goriva od 20 l/h. Umnožkom prosječnog broja radnih sati, prosječnog broja radnih strojeva i njihove prosječne potrošnje procijenjena je ukupna potrošnja od 518.400 litara dizelskog goriva. S obzirom da se prilikom sagorijevanja jedne litre dizelskog goriva oslobađa 2,7 kg CO₂ (EIB, 2023.), procijenjena potrošnja od 518.400 litara oslobodit će oko 1.400 t CO₂. S obzirom da su radovi privremenog i lokalnog karaktera ocjenjeno je da navedeni negativni utjecaj neće biti značajan. Tijekom radova može doći do privremene degradacije tla uslijed kretanja građevinske mehanizacije, a utjecaj navedenog svest će se na minimum po završetku radova kad će se korištena površina sanirati i urediti. Negativni utjecaj tijekom korištenja odnosi se najvećim dijelom na trajno zauzeće oko 33 ha ograničeno pogodnog tla za navodnjavanje, uslijed izgradnje akumulacije i brane. S obzirom da se radi o ograničeno obradivom tlu te da se namjena samo 0,5 ha zemljišta, prema katastru (<https://geoportal.dgu.hr/>), navodi kao oranica, ocijenjeno je da je ovaj utjecaj malog do umjerenog značaja, a sustav navodnjavanja će imati i pozitivan utjecaj na poljoprivredu i tlo kroz potencijalno unaprjeđenje klasa pogodnosti zastupljenih tala. Kao posljedica građevinskih radova u koritu na pregradnom profilu i evakuacijskim građevinama te prilikom lokalnog izmještanja dijela vodotoka doći će do zamućenja stupca vode. Budući da se prvo izvodi temeljni ispust u koji skreće vodotok, a tek kasnije brana, preljev i nasipi, ovaj utjecaj će biti kratkotrajan (isključivo u razdoblju spajanja starog korita vodotoka s već izvedenim izmještenim koritom prema temeljnom ispustu), lokalnog karaktera ocjenjeno je da je mali po značaju. Nakon izgradnje akumulacije Bršljanica na vodotoku Bršljanica će doći do promjene hidrološkog režima, kontinuiteta toka, morfoloških uvjeta te ekoloških značajki. S obzirom na godišnji režim protoka vodotoka Bršljanica, planirano

je punjenje akumulacije na godišnjoj razini tijekom hladnijeg dijela godine kada su veći protoci te u trenucima velikih voda, a kako se ne bi utjecalo na male vode. Kako je definiran srednji godišnji protok na 0,27 m³/s kod pregradnog profila, ukupni godišnji volumen protoka iznosi 8.514.720 m³ što znači da se za potrebe navodnjavanja u suhoj godini zahvaća oko 8% ukupnog srednjeg godišnjeg protoka vodotoka Bršljanice kod pregradnog profila planirane brane. Kako vodotok Bršljanica kod pregradnog profila brane čini oko 4% slijevne površine porječja Ilove (bez Pakre) te da će se zahvaćati oko 8% ukupnog srednjeg godišnjeg protoka vodotoka Bršljanice kod pregradnog profila planirane brane, te uzimajući u obzir da na hidrološkoj postaji Veliko Vukovje (koja se nalazi blizu vodotoka Bršljanica i nizvodno od ribnjaka Končanica, Garešnica, Poljana i Blagorodovac, a što znači da su ribnjaci već zahvatili vodu za svoje potrebe), prosječni protok rijeke Ilove iznosi 7,70 m³/s, a prosječno godišnje smanjenje protoka zbog potrebe ovog navodnjavanja iznosi oko 21,6 l/s, što je prosječno godišnje smanjenje protoka za oko 0,28% na hidrološkoj postaji Veliko Vukovje, ocijenjeno je da se može isključiti negativan utjecaj na hidrološki režim rijeke Ilove. Kontinuitet korita vodotoka Bršljanica osiguran je izgradnjom temeljnog ispusta kojim se osigurava ekološki prihvatljiv protok. Nakon što se napuni akumulacija sav višak vode će se ispuštati nizvodno koritom. Od strane Hrvatskih voda kroz vodopravne uvjete dan je jedan od uvjeta da se treba izraditi „Proračun ekološki prihvatljivog protoka. Ekološki prihvatljiv protok ne smije bit manji od 10% srednjeg godišnjeg protoka. Način korištenja voda iz akumulacije prilagoditi da ekološki prihvatljiv protok ima prioritet na svim ostalim korištenjima vode u akumulaciji“. Pridržavanjem propisanih posebnih uvjeta od strane Hrvatskih voda neće doći do značajnog pogoršanja stanja voda i utjecaja na druge korisnike u prostoru. Osim toga određenih 10% srednjeg godišnjeg protoka iznosi 0,027m³/s ili 27 litara u sekundi, a što je vrlo blizu prosječnom protoku najsušnijeg mjeseca u godini. To znači da bi, u situaciji kada je sušna godina, definirani ekološki prihvatljiv protok bio veći nego prirodni protok bez akumulacije u čak pet mjeseca u godini, što znači da bi doprinio oplemenjivanju malih voda u sušnijim mjesecima/godinama, a kada je ujedno voda najpotrebnija za očuvanje ekoloških uvjeta nizvodno. Izgradnjom nove akumulacije nastat će nova stajaćica površine oko 24 ha tj. 0,24 km² na kopnenom staništu i vodnom tijelu CSR00156_000000 Bršljanica (Jurin jarak). Duljina navedenog vodnog tijela iznosi 17 km za glavni tok i još 53,92 km za pridružene vodotoke kojima je slijevna površina manja od 10 km². Obzirom da će se izgradnjom akumulacije potopit oko 1,6 km glavnog toka navedenog vodnog tijela, tj. oko 10% duljine toka i prema Zakonu o vodama nije potrebno oformiti novo vodno tijelo jer se radi o površini manjoj od 0,5 km², ocijenjeno je da je ovaj utjecaj iako trajan lokalno umjeren. Nizvodno od akumulacije ne očekuje se morfološke promjene na koritu. Zbog stvaranja akumulacijskog jezera glavni utjecaj na kakvoću voda vezan je uz promjenu postojećih ekoloških uvjeta na samom potezu uspora, uslijed čega dolazi do promjena u kvalitativnom i kvantitativnom sastavu biljnih i životinjskih zajednica matičnog vodotoka. Formirat će se zajednica planktona koja nije značajna za vode tekućice. Može se pretpostaviti da će, zbog manjeg sadržaja hranjivih tvari u vodi koja dotječe i skidanja humusnog sloja s područja koje zaposjeda akumulacija, količina hranjivih tvari u vodi akumulacije biti niska, a razvoj zajednice planktona, makrofitske vegetacije i makrozoobentosa u akumulaciji Bršljanica veoma slab. Slab razvoj navedenih zajednica uvjetovat će i slab razvoja faune riba. Zbog toga će voda akumulacije Bršljanica, prema biološkim elementima kakvoće, zadovoljavat najmanje dobar ekološki potencijal, a zbog ispuštanja ekološki prihvatljivog protoka, popraviti će se ukupna kakvoća voda u nizvodnom toku Bršljanice (poglavito u sušnom razdoblju), pa će na tom dijelu vodotoka utjecaj biti povoljan. Akumulacija Bršljanica smještena na području površinskih slabopropusnih sitnozrnih naslaga gline i silta (praha). Debljina ovih naslaga na prostoru akumulacije iznosi između 11 i 12,5 metara. S obzirom na veliku debljinu ovih slabopropusnih naslaga ne očekuje se nikakav utjecaj na podzemne vode niti tijekom radova na izradi brane i uređenju akumulacijskog prostora, a također niti tijekom korištenja akumulacije. Tijekom izvođenja radova eventualna onečišćenja su moguća uslijed slučajnog curenja goriva, ulja ili drugih anorganskih spojeva iz radnih strojeva. U slučaju takvog onečišćenja moguć je utjecaj na podzemne vode. Međutim, taj utjecaj moguće je izbjeći dobrom organizacijom rada, zbog čega se ocjenjuje kao manje značajan negativan utjecaj. Tijekom izvođenja radova doći će do trajnog i privremenog utjecaja na staništa u vidu zaposjedanja. Trajno će se zaposjesti površina od oko 28,36 ha za potrebe izgradnje akumulacije Bršljanica sa obodnim nasipima i branom, površina od oko 176 m² uz lijevi bok akumulacije za izgradnju crpne stanice te površina od oko 3 ha za potrebe platoa za pohranu viška zemljanog materijala. Prema karti staništa (Bardi i sur., 2016) područje akumulacije najvećim dijelom zaposjedaju šume i poljoprivredne površine, dok crpna stanica u cijelosti zauzima poljoprivredne površine, a platoi za pohranu

viška zemljanog materijala većim dijelom zaposjedaju livade, šikare, zapuštene poljoprivredne površine, a manjim dijelom šume i poljoprivredne površine. Akumulacije Bršljanica će trajno zamijeniti poljoprivredno i šumsko zemljište i postati će novi oblik slatkovodnog staništa na kojem će se razviti makrofitska i druga vegetacija karakteristična za predmetno područje. Zbog male dubine u jezeru neće dolaziti do temperature stratifikacije. Očekuje se pozitivan utjecaj na poljoprivredne površine zbog povećanja prinosa kao posljedice navodnjavanja. Postavljanjem tlačnog cjevovoda doći će do privremenog utjecaja na staništa pošto se cjevovod postavlja podzemno, a tijekom njegovog postavljanja moguć je utjecaj zbog povećane emisije prašine koja se može taložiti na listovima poljoprivrednih kultura i drveća u neposrednoj blizini rova u koji se cjevovod postavlja. Ocjenjeno je da je ovaj utjecaj lokalni, privremen i nije značajan. Izgradnjom zahvata prenamijeniti će se 0,7 ha zemljišta privatnih šuma, unutar gospodarske jedinice – Garešničke šume. Gospodarska jedinica Garešničke šume obuhvaća zemljišta ukupne površine 2.024,43 ha, što znači da će se izgradnjom akumulacije izgubiti oko 0,035 % zemljišta u nadležnosti privatnih šumoposjednika navedene gospodarske jedinice. S obzirom da se radi o relativno maloj površini šuma te da će se na platoima za višak materijala zasaditi drveće, ovi utjecaji okarakterizirani su kao mali i lokalni. Tijekom korištenja predmetnog zahvata utjecaja na šumarstvo neće biti. Tijekom izvođenja radova moguć je privremen i lokalni utjecaj uznemiravanja kopnenih životinja uslijed buke, emisije ispušnih plinova i prašine te prisutnosti ljudi na području izvođenja radova. Može se očekivati da će većina dobro pokretnih vrsta napustiti područje radova te privremeno naseliti staništa sličnih karakteristika kojih ima dovoljno na okolnom području. Posebno su ugrožene jedinice životinjskih vrsta na mjestima samih radova, vezane za svoja staništa, kao što su vodozemci, gmazovi i dr. Ovi utjecaji iako nepovoljni, po značaju su mali i vezani isključivo za vrijeme trajanja radova. Zbog smanjenja površina staništa nekih kopnenih vrsta, utjecaj zahvata s aspekta životinjskog svijeta može se smatrati nepovoljnim, ali je on lokalnog karaktera i po značaju mali, a punjenjem akumulacije Bršljanice stvoriti će se nova vodena površina, koju će onda moći koristiti ptice, vodozemci, gmazovi i druge skupine životinja koje borave na okolnom području, što predstavlja pozitivan utjecaj na faunu promatranog područja. Tijekom izgradnje doći će do povećane razine buke što može djelovati uznemiravajuće na divljač unutar užeg područja radova. Iako se radi o nepovoljnom utjecaju, on će biti kratkotrajnog i lokalnog karaktera te iz tog razloga neće biti značajan. Izgradnjom i korištenjem akumulacije zahvatiti će se oko 32,8 ha, odnosno 0,5% površine lovišta III/112 – Gojlo. S obzirom da se radi o maloj površini lovišta, koja je i onako pod antropogenim utjecajem, ovaj utjecaj neće biti značajan. Izgradnjom nasipa i nasute brane visine 5,7 m nastat će novo obilježje u prostoru u smislu vizualne barijere neposredno uz zahvat. Lokacija zahvata vidljiva je s pojedinih dionica županijske ceste ŽC 3166 Rogoža (D45) – V. Vukovje – Ž3167 unutar naselja Rogoža, a brana i nasipi biti će prekriveni travnatim pokrovom tako da se ne očekuje značajna promjena u krajobrazu šireg područja. Novo obilježje krajobraza bit će vodna površina akumulacije, čiji vizualni i funkcionalni element može pozitivno djelovati u smislu rekreativne namjene. Nekontrolirani događaji (akcidenti) tijekom korištenja akumulacije mogu se javiti samo kao posljedica neprimjerenog upravljanja i neprimjerenog održavanja objekta. Akcidenti su vezani uz samu nasutu branu i uz evakuacijske građevine, odnosno uz njihovo moguće rušenje i oštećenje. U slučaju nasutih brana do pojave njihovog rušenja može doći uslijed prelijevanja preko krune brane zbog dotoka katastrofalno velikih voda većih od kapaciteta evakuacijskih objekata ili zbog istovremene pojave velikog vodnog vala i blokade evakuacijskih objekata te uslijed prelijevanja preko bočnih zidova preljeva ili potkopavanja temelja evakuacijskih objekata ili erozije bokova ili nožice nasute brane zbog pogrešaka u izvedbi ili u načinu korištenja, odnosno zbog neodržavanja zahvata. Ovaj je rizik moguće kontrolirati i njime je moguće upravljati redovitim nadziranjem i održavanjem zahvata. Osim toga akumulacija je dimenzionirana za vode 100-godišnjeg povratnog razdoblja, a odabrana kota krune i kapaciteta evakuacijskih organa osigurava branu i u ekstremnim slučajevima kod pojave 10.000-godišnjih velikih voda te je utjecaj u slučaju nekontroliranih događaja, koji je nepovoljan, ocijenjen kao lokalni te po značaju kao mali. Zahvat može imati kumulativni utjecaj sa zahvatima koji zahtijevaju zahvaćanje/akumuliranje vode na slijevu Ilove. Analizom raspoloživih prostornih podataka o provedenim postupcima ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, zaključeno je kako na slijevu Ilove ne postoje odobreni planirani zahvati s kojima bi predmetni zahvat imao kumulativni utjecaj. Predmetni zahvat smješten je na udaljenosti od oko 28,5 km od granice sa Bosnom i Hercegovinom. Zbog karakteristika zahvata i dovoljno velike udaljenosti od državne granice ne očekuje se prekogranični utjecaj tijekom izgradnje i korištenja zahvata.

Prema izvodu iz karte zaštićenih područja Republike Hrvatske (<http://www.bioportal.hr/gis>) lokacija planiranog zahvata se ne nalazi unutar područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19). Zbog karakteristika zahvata i dovoljno velike udaljenosti od zaštićenih područja, zahvat tijekom izgradnje i korištenja neće predstavljati utjecaj na zaštićena područja prirode na promatranom području.

Planirani zahvat ne nalazi se unutar područja ekološke (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine“, br. 80/19, 119/23). Dio tlačnog cjevovoda najbliži ekološkoj mreži smješten je na udaljenosti od oko 1 km od područja ekološke mreže – Posebnog područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (PPOVS) „HR 1000010 Poilovlje s ribnjacima“. Utjecaji koji će se javiti tijekom postavljanja tlačnog cjevovoda (emisije buke, ispušnih plinova i prašine te prisutnosti ljudi na području izvođenja radova), neće predstavljati utjecaj na ciljeve očuvanja ovog niti drugih područja ekološke mreže od kojih je ovaj dio zahvata udaljen oko 2 odnosno oko 2,4 km („HR 2000438 Ribnjaci Poljana“ i „HR 2001216 Ilova“). Vodotok Bršljanica ulijeva se u rijeku Ilovu koja od izvora pa gotovo do ušća pripada području ekološke mreže –PPOVS „HR 2001216 Ilova“. Tijekom izgradnje akumulacije Bršljanica uslijed izvođenja radova u koritu može doći će do privremenog i lokalnog zamućenja vode. Ovo međutim neće utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže e „HR2001216 Ilova“ pošto je akumulacija smještena oko 8 km uzvodno od navedenog područja ekološke mreže e. Tijekom korištenja, mogući utjecaji zahvata na ekološku mrežu ovise i o hidrološkim prilikama prostora i karakteristikama samog zahvata. Za potrebe navodnjavanja, odnosno punjenja akumulacije Bršljanica zahvaćat će se dio vode koja u sadašnjim uvjetima teče nizvodno od planirane akumulacije, gdje se dio upušta u spojni kanal Garešnica-Bršljanica iz kojega vodu zahvaća dio ribnjaka obuhvaćenih PPOVS „HR 2000438 Ribnjaci Poljana“, a ostatak se ulijeva u rijeku Ilovu (odnosno u PPOVS „HR 2001216 Ilova“). Slijevna površina vodotoka Bršljanica do lokacije planirane brane čini oko 4% slijevne površine porječja Ilove, a za potrebe navodnjavanja će se zahvaćati 8% ukupnog srednjeg godišnjeg protoka vodotoka Bršljanice. Na hidrološkoj postaji Veliko Vukovje (koja se nalazi na Ilovi, blizu vodotoka Bršljanica i nizvodno od ribnjaka Končanica, Garešnica, Poljana i Blagorodovac, što znači da su isti već zahvatili vodu za svoje potrebe), prosječni protok rijeke Ilove iznosi 7,70 m³/s, a prosječno godišnje smanjenje protoka zbog potrebe ovog navodnjavanja iznosi oko 21,6 l/s te će doći do prosječnog godišnjeg smanjenja protoka Ilove za oko 0,28% na hidrološkoj postaji Veliko Vukovje u odnosu na sadašnje stanje. Sukladno navedenome, zahvat će imati zanemariv utjecaj na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže „HR 2001216 Ilova“. Navedeni utjecaj će se dodatno ublažiti poštivanjem mjera propisanih vodopravnim uvjetima, ponajprije o ekološki prihvatljivom protoku (ekološki prihvatljiv protok ne smije biti manji od 10 % srednjeg godišnjeg protoka). Zbog zahvaćanja vode za potrebe navodnjavanja, količina vode koja će biti raspoloživa za upuštanje iz Bršljanice u spojni kanal će se smanjiti. Ovaj utjecaj će se javljati periodički u zimskom razdoblju kad je predviđeno punjenje akumulacije te se neće preklapati s razdobljem punjenja ribnjaka (koje se odvija u proljeće, u vrijeme kad je akumulacija puna i sav dotok se propušta). Nadalje, spojni kanal Garešnica-Bršljanica se puni gravitacijski, otvaranjem ustava na Garešnici i Bršljanici te će se smanjenje dotoka iz vodotoka Bršljanice u zimskom razdoblju moći nadoknaditi količinama iz vodotoka Garešnica. Na vodotoku Garešnica uzvodno od zahvata vode za ribnjake postoji akumulacija Popovac koja akumulira dio velikih voda te ih postupno ispušta nizvodno čime je osigurana stabilnija vodoopskrba ribnjaka. U ljetnom razdoblju sušnih godina će zbog osiguranja ekološki prihvatljivog protoka, propisanog vodopravnim uvjetima, hidrološka situacija u Bršljanici biti povoljnija u odnosu na postojeće stanje. Sukladno svemu navedenome ocjenjeno je da korištenje sustava navodnjavanja neće imati značajan utjecaj na hidrološke prilike u ribnjacima i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže „HR 2000438 Ribnjaci Poljana“.

Sukladno naprijed navedenom, obzirom na značajke i moguće utjecaje planiranog zahvata na pojedine sastavnice okoliša prikazane u Elaboratu, uzimajući u obzir zaprimljena mišljenja javnopravnih tijela, ovo Upravno tijelo utvrdilo je da, uz pridržavanje posebnih uvjeta nadležnih tijela i važeće zakonske regulative i propisanih mjera zaštite okoliša zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša te je stoga ocjenjeno da je zahvat prihvatljiv za okoliš i da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ovo Upravno tijelo ocijenilo je da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja predmetnog zahvata na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže te je predmetni zahvat prihvatljiv za područje ekološke mreže i nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je ovo Upravno tijelo, sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša i članku 24. stavku 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, na temelju dostavljene

dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, ocijenilo da planirani zahvat neće imati značajan negativni utjecaj na okoliš i stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je ovo Upravno tijelo, sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 10. Zakona o zaštiti prirode, u okviru postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i utvrdilo da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja predmetnog zahvata na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže te je predmetni zahvat prihvatljiv za područje ekološke mreže te stoga nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovog rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovog rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskoj stranici Bjelovarsko-bilogorske županije, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Sukladno odredbama članka 91. stavka 1. i članka 94. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i odredbama članka 44. stavka 1 i 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se podnositelju zahtjeva, Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije, inspekciji zaštite okoliša i inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja, sukladno članku 94. stavku 2. Zakona o zaštiti okoliša, može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zagreb, Radnička 80. Sukladno članku 91. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša rok za izjavljivanje žalbe počinje teći osmog dana od dana objave rješenja na internetskoj stranici nadležnog tijela. Žalba se predaje u roku od 15 dana od roka za izjavljivanje žalbe. Žalba se predaje u tri primjerka neposredno ili putem pošte ovom Upravnom odjelu, a može se izjaviti usmeno na zapisnik kod ovog tijela.

Stranka se može odreći prava na žalbu, u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, od dana primitka prvostupanjskoj rješenja do dana isteka roka za izjavljivanje žalbe.

PROČELNICA

Arijana Andri, mag.nov.

DOSTAVITI:

1. Elektroprojekt d.o.o.
Alexandera von Humboldta 4, 10000 Zagreb
2. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Radnička 80, 10000 Zagreb,
3. Državni inspektorat
Inspekcije zaštite okoliša,
Šubićeva 29, 10000 Zagreb,
4. Državni inspektorat
Inspekcije zaštite prirode,
Petra Zrinskog 13, 43000 Bjelovar,
5. Za objavu na internetskim stranicama Bjelovarsko-bilogorske županije, ovdje,
6. U spis predmeta, ovdje

